

GJØDSLINGSFORSØG PAA MYR.

AF »THEORETIKER«.

I ANLEDNING de i »Meddelelser« no. 3 1906 gjorde gjødslingsforsøg paa *Ustmyren* ved Trondhjem maa det være mig tilladt at komme med endel bemærkninger.

Carl v. Feilitzen opstiller for Sveriges vedkommende, for at en myr skal siges at indeholde nogenlunde tilstrækkelig af værdistoffene, følgende tal:

Kvælstof 800 kg. — fosforsyre 40—50 kg. — kali 40—50 kg.

Ustmyren indeholdt:

Kvælstof 611 kg. — fosforsyre . 59 kg. — kali . 66 kg. alt pr. maal og 20 cm.s dybde.

Som det af ovenstaaende sammenstilling fremgaar, er *Ustmyren* kvælstoffattig, men nogenlunde rig paa fosforsyre og kali.

Ustmyren ligger nordenfjelds, hvor sommervarmen vistnok er betydelig mindre end i Sverige; — heraf følger antagelig, at nitrifikationen paa *Ustmyren* foregaar langsommere —. Endnu et moment har antagelig betydning; *Ustmyren* er først *aftervet* og saa er forsøgsfeltet anlagt, d. v. s. jorden er derfor vistnok endnu fattigere paa salpetersyredannende bakterier, end om myrens overflade havde været benyttet til forsøgsfelt, da som bekjendt bakterierne ikke formaar at trænge synderlig ned i jord og slet ikke i myr, saalænge den ikke er afgrøftet.

80 kg. thomasfosfat sees at være benyttet.

Saa stærk fosforsyre-gjødsling er visselig aldeles overflødig, og den kan endog tænkes at virke nedsættende paa avlingens mængde. Det havde været af interesse at se gjødsling med udelukkende kali og kvælstof, — det er vist saa, at myrjorden ofte er mere taknemmelig for kali end for fosforsyre-gjødsling.

Efter min mening havde man efter analyseresultatet opnaaet den største avling ved at have anvendt følgende gjødsling:

Chilisalpel 20—30 kg., thomasf. 30—50 kg., kali 25—30 kg.

NORDTYSKLANDS „MYRBØNDER“.

AF OVERLÆRER K. O. BJØRLYKKE.

H R. STIPENDIAT O. GLÆRUM har her i myrselskabets »Meddelelser« no. 3, 1906, offentliggjort en liden vakker skisse om Nordtysklands myrbønder i nærheden af Bremen; den er tegnet i solskin med høi himmel. Jeg har ogsaa besøgt disse myrbønder, men det var en regnveirsdag med tung, taaget luft. Det billede, som fæstede sig i min

erindring, blev derfor heller ikke saa lyst og lovende som hr. Glærum's; jeg gjenkjender trækkene i forgrunden, men mangler den mørke baggrund. Skal billedet blive fuldstændigt, maa det sættes i relief til sine omgivelser, til sin historie og til sit formaal. Hertil hører foruden de af hr. Glærum nævnte (store vidder, jernbaner, kanaler, ikke langt fra store byer o. s. v.) ogsaa dette, at de nævnte »myrbønder« er kolonister, der af regjeringen er lokket ud paa myrerne ved løfte om billig eller gratis jord og pekuniær understøttelse i den første tid — og tiltrods herfor klagedes der over, at de ofte igjen reiste sin vei. Desuden fik jeg indtrykket af, at de levede vel saa meget af brændtorven som af hvidmosen; sikkert er iallefald, at brændtorvtilvirkningen var en vigtig om ikke den væsentligste indtægt for disse myrbønder. Men ikke i alle hvidmosemyrer findes der brændtorv i bunden som ved Bremen. Om boligforholdene og det daglige liv kan man jo danne sig et begreb efter Glæruns skildring; jeg besøgte ogsaa en saadan myrbøndes hus, men jeg maa sige, at jeg var glad, jeg kom ud i frisk luft igjen; man fik neppe norske bønder til at bo der.

Lad os i det hele ikke danne os illusioner om hvidmosemyrerne, de vil bare bringe os skuffelser, og eksempler fra andre lande kan saa let misforstaaes. At hvidmosemyrerne kan opdyrkes og bringes til at bære baade skog og kulturvekster har vist ingen betvivlet, men om det blir en lønsom kultur, vil vel afhænge meget af de stedlige forhold. At man i Nordvest-Tyskland søger at opdyrke hvidmosen er jo meget prisværdigt; de har jo i det store seet ikke andenslags jord som ligger udyrket (undtagen lidt elendig flyvesand), og i ethvert land maa man jo søge at udnytte den jord man har. Men hvis man hos os vilde begynde at anbefale hvidmosekultur, saa vilde det være at anbefale folk at opdyrke den daarligste rydningsjord de har.

Forresten har jeg kun godt at sige om hr. Glæruns vakre billede. Kun slutningen eller moralen vilde jeg have formet anderledes — omtrent som saa:

1. I ethvert land gjør man hvad man kan for at faa sin jord opdyrket og beboet af mennesker.
2. Naar de i sig selv elendige, hvidmosemyrer i Nordvest-Tyskland kan bringes i saapas kultur, hvormeget mere kunde man ikke bringe ud af den udyrkede, stenede norske jordbund?

Hvidmosemyrernes opdyrkning har for os kun theoretisk interesse. *Det norske Myrselskab* arbeider for hvidmosemyrernes *industrielle udnyttelse* og agter at fortsætte hermed.

Til opdyrkning har vi alligevel saa altfor mange dertil mere og mindre skikkede andre myrstrækninger rundt om i landet.

Red. anm.
